

Μεταφ. ἐκμεταλλεύομαι τινα ὑλικῶς διὰ παντοίων μέσων: *Ἐγάλεψάν τον καλὰ οἱ δικηγόροι. Ἄμα πάῃ 'ς τοὺς γα-τρoύς, 'εν-νὰ τὸν γαλέψουν καλὰ* Συνών. ἀρμέγω 4.

γαλεύω (II) Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάλος.

1) Καθιστῶ τι ἀτροφικόν, μαραίνω, ἐπὶ καρπῶν ἐν γένει: *Ἄν ἀρχίσῃ ὁ γάλος, πάνε τὰ γεννήματα, σὰν τὰ γαλέψη, δὲ θὰ μᾶσουμε σπυρί.* 2) Ἀποβάλλω τὴν ζω-τικὴν ἱκμάδα καὶ τὴν εὐφορίαν: *Ἐγάλειρε ὁ κῆπος - τὸ χωράφι κττ.*

γαληνὰ ἐπίρρ. ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. Ζωή² 14 γαλενὰ Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαληνός.

Ἡρέμως, γαληνίως ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

*Κ' ὅστερα γαληνὰ τὴν ἀγρία πάλῃ
σὰ χάραμα βαθεὰ τὴν εἶδα μέρας
κι ἀπὸ ξολοθρευτῆς ἔγινε πάλι πλάστης.*

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

γαληνάρω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλήνη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄρω.

Ἡρεμῶ, ἡσυχάζω: *Οἱ σκύλλοι γαληνάρωσι.*

γαλήνεμα τό, ΓΞενοπ. Κοσμάκ. πρωτοξύπν. 80 ΓΒλα-χογιάνν. Μεγάλ. Χρόν. 70 ΘΝτόρρος ἐν Ἀνθολ. Ἡ' Απο-στολίδ. 279 γαλένεμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαληνεύω.

Καταπράυνσις, καθησύχασις, γαλήνη: *Δὲν ἦταν ἡ συ-νηθισμένη εὐχαρίστησι ποῦ τοῦ προξενούσαν πάντα οἱ γλυ-κειῆς καμπάνες τῶν μεγάλων καμπαναρειῶν, τὸ νανούρισμα τὸ γαλήνεμα ΓΞενοπ. ἔνθ' ἄν. Τὸ γαλήνεμα τῶν τάφων τὸ ἀναπαυτικὸ ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. Τῆς θάλασσας τὸ γα-λήνεμα ΘΝτόρρος ἔνθ' ἄν. || Ἄσμ.*

*Ὅλοι κι ἂν παρ'γορεύκουνταν, ὅλοι κι ἂν γαλενίζ'νε,
'ς σὸν Ἀέννεν τὸν Θεόλογον γαλένεμαν 'κ' ἐπέμ'νεν
(ὅλοι κι ἂν παρηγορειοῦνται, ὅλοι κι ἂν καταπραῖνουν-ται, εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον δὲν ἀπόμεινε γαλήνη) Τραπ. Χαλδ. Συνών. γαλήνεψι.*

γαληνευτικός ἐπίθ. ΑΤραυλάντ. ἐν Ν'Εστ. 20 (1936) 1643.

Ἐκ τοῦ ρ. γαληνεύω.

Γαλήνιος: *Εὐχάριστος καὶ τόσο γαληνευτικὸς ἐντυπώ-σεις.* Συνών. γαλήνητος.

γαληνεύω σύνηθ. γαληνεύγω πολλαχ. γαληνεύγου Εὔβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ.) γαληνέγγου Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλήνη. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Μετβ. καταπραῖνω, καθησυχάζω ἔνθ' ἄν.: *Ἦπνε μου, καλόνυπνέ μου, ὅπου μερώνεις τὰ παιδιὰ, μέρεψε καὶ γαλή-νεψε κ' ἐμένα τὸ παιδί μου (νανούρ.) Πάρ. Καὶ ἀμτβ. καταπραῖνομαι, γίνομαι γαλήνιος ἔνθ' ἄν.: Χοντρά δά-κρυα κυλοῦν αὐλάκια ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σκαμμένα μάγουλα τοῦ γέρον, μὰ τώρα... ἔχει αὐτὸς ἄξαφνα γαληνέψει ΓΒλα-χογιάνν. Τὰ Παλ. Παληκάρ. 48 Γαλήνεψε ὁ τσαιρός Αὐ-λωνάρ. Κουρ. Γαλήνεψαν οἱ λύπες ΜΤσιριμ. Σονέττ. 65. Ὑποτάζομαι 'ς τὴν ἀνάγκη γαληνεύοντας Ἰδραγούμ. Στα-μάτ. 178 Γαληνεμένη ὁδύνη ΜΤσιριμ. Ἐκ βαθ. 51. Αἰ-στάντηκε γαληνεμένη τὴν ψυχὴν τοῦ ΓΞενοπ. Κοσμάκ. πρω-τοξύπν. 166. Ὅσον κάμπο στέκουν τὰ τροφαντὰ τὰ στάχυα γαληνεμένα καὶ ἡμερα μέσα 'ς τοῦ λοπουριού τὴ γλύκα ΚΠασαγιάνν. Μοσχ. 10. || Ποίημ.*

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

*Γαλήνευες 'ς τὸ πλάι μου σὰν τὸ ἡμερο γαζέλι,
γατὶ ἡ ψυχὴ σου γλύκανε μὲ τῆς φιλιᾶς τὸ μέλι*
ΚΖερβὸς ἐν Ἀνθολ. Ἡ' Αποστολίδ. 97. Πβ. γαληνιάζω, γαληνίζω.

γαλήνεψι ἡ, Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαληνεύω.

Καταπράυνσις. Συνών. γαλήνεμα.

γαλήνη ἡ, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ. (Οἶν.) γα-λήνη Πόντ. γαλένᾱ Πόντ. γαλήνα Μεγίστ. ἀγαλήνη Σκυρ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γαλήνη.

1) Ἡ ἡσυχία τῆς ἀκυμάντου θαλάσσης λόγ. κοιν.: *Ἡ γαλήνη τῆς θάλασσας. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. Πόντ. (Ἱμερ.) Συνών. γαληνιά, γαληνι-σία, γαλήνισμα 1.* 2) Τὰ ἀβαθῆ ὕδατα, τὰ τενάγη Πόντ. (Οἶν.): *Πάμε 'ς σὴ γαλήνη.* 3) Μεταφ. ἡρεμία ψυχῆς, ἀταραξία, ἡσυχία Πόντ. — ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 45: Ποίημ.

*Γύρο 'ς τῶν παθῶν τὴ λύσσα | ἡμουν ἡ γαλήνη ἐγὼ
καὶ ἡμουν ἡ πνοὴ ἡ καθάρεια | μέσ' 'ς τὸν ἀνακατωμὸ*
ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

γαλήνητος ἐπίθ. Ζάκ. γαλήνετος Πόντ. (Ἱνέπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλήνη ἀντὶ γαληνητός.

Γαλήνιος, ἡσυχος: Ἄσμ.

*Κατὰ πάντα νὰ ἐνθυμῆσαι τὴ γαλήνητη βραδεῖα
ποῦ δὲν ὑπαρχε 'ς τὸν κόσμον μὲ παραμικρὴ μιλία*
Ζάκ.

*Δὲ σ' ἔλεγα, ἀηδονάκι μου, τὸν Μάι μὴ κελαηδήσης,
γίνου βορρᾶς γαλήνετος κ' ἡ θάλασσα γατάνι*

Ἱνέπ. Συνών. γαληνευτικός.

γαληνιά ἡ, Κρήτ. — ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 46.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλήνη.

*Γαλήνη 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Τὰ βλέπεις τώρα ἐδῶ,
καθὼς ἐγὼ τὰ βλέπω, ὅλα τὰ πέλαγα μὲ τοῖς φουρτοῦνες
καὶ μὲ τοῖς γαληνιῆς, περιγιάλια κι ἀκροτόπια καὶ λιμά-
νια καὶ πολιτεῖες καὶ ξεκινήματα κι ἀραξοβόλγια ΚΠαλαμ.
ἔνθ' ἄν.*

γαληνιάζω Κάλυμν. κ. ἀ. — ΑΤανάγρ. Ἀγγελ. Ἐξο-λοθρ. 270.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλήνη ἢ γαληνιά.

Εἶμαι γαλήνιος, ἀκύμαντος, ἐπὶ θαλάσσης: *Ἡ θά-λασσα ἄλλοῦ φουρτουγιασμένη μὲ τὰ φουσκωμένα το' ἀφρι-σμένα τσύματά της, ἄλλοῦ γαληνιασμένη μὲ τα ψάρζα της Κάλυμν. Τὰ κύματα ὁρμῶν ἐπάνω 'ς τὰ κύματα, οἱ ἀφροὶ 'ς τοὺς ἀφροὺς καὶ ἡ πρὶν γαληνιασμένη θάλασσα γίνεταί διὰ μιᾶς ἀνήμερο θηριό ΑΤανάγρ. ἔνθ' ἄν. Πβ. γαλη-νεύω, γαληνίζω.*

γαληνίζω Πόντ. (Οἶν. Σινώπ.) — Λεξ. Βυζ. γαληνί-ζου Εὔβ. (Κύμ.) γαληνίζ-ζου Εὔβ. (Κουρ.) γαλ'νίζου Στερελλ. (Ἀμφ.) γαλενίζω Πόντ. (Ἀμισ. Κερσ. Κο-τύωρ. Τραπ. Χαλδ.) ἁλανίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γαλη-νάου Εὔβ. (Κουρ. Κύμ. Ὁξύλιθ.) Μετοχ. γαληνημένος Μποῆμ Ζωγραφ. 21.

Τὸ ἀρχ. γαληνίζω. Τὸ ἁλανίζω ἐκ τοῦ ἁμαρτ. γα-λανίζω κατ' ἐξακολουθητικὴν ἀφομοίωσιν ἢ καὶ ἐκ πα-ρασυσχετισμοῦ πρὸς τὸ οὐσ. γάλα.

1) Γίνομαι γαλήνιος, ἡσυχάζω, ἐπὶ θαλάσσης καὶ ἐν γένει ἐπὶ ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως Πόντ. (Ἀμισ. Κερσ. Κοτύωρ. Οἶν. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Βυζ.: *Ἡ θά-*

ΤΟΜ. Δ' — 28

